

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

AUTORSKÉ VIDEO

EMOCE

Asia Gataullina

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Multimediální design

Specializace Intermédia

Diplomová práce

AUTORSKÉ VIDEO

EMOCE

Asiia Gataullina

Vedoucí práce: MgA. Jan Morávek

Katedra výtvarného umění

Plzeň 2022

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

..

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **BcA. Asii GATAULLINA**
Osobní číslo: **D18N0086P**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Intermediální tvorba, specializace Intermédia**
Téma práce: **VIDEO – AUTORSKÉ VIDEO**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Hraná/animovaná forma, rozsah 3 – 7 minut.

Tvůrčí záměr: Autorská tvorba je pro mě osobní realizací myšlenky ztvárněná vlastní interpretací.

Způsob realizace: Kombinace natáčení a počítačové animace.

Cíl: Cílem je za pomoci nabytých zkušeností dosáhnout autorského díla a vlastní sebereflexi z pohledu technické zdatnosti a umělecké kreativity.

Předpokládaný charakter výstupu: 1 video v rozsahu 3 – 7 minut.

Rozsah průvodní zprávy: 3 normostrany.

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany textu**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování DP**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

Myška, K; Munza, M. *Grafika a základy videov tvorby*. Gaudeamus, 2014. 1627 s.
ISBN 978-80-7435-457-1.

Ekman, P. *Odhalené emoce*. Jan Melvil publ, 2015. 328 s. ISBN 80-7184-311-3.

Vedoucí diplomové práce: **MgA. Jan Morávek**
Katedra výtvarného umění

Datum zadání diplomové práce: **29. května 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2021**

v z. Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
proděkan pro studijní a pedagogické záležitosti

Doc. akademický malíř Josef Mištera
děkan

L.S.

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené zdroje a literaturu.

Plzeň, duben 2022

.....

Podpis autora

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucímu své bakalářské práce panu MgA. Janu Morávkovi za jeho vstřícný přístup, odborné vedení a přínosné rady po celou dobu tvorby této práce. Zároveň bych ráda poděkovala přátelům a blízkým za podporu během studia.

Obsah

1. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	6
1.1. Volba tématu.....	6
1.2. Emoce.....	6
2. POPIS PŘÍPRAVY A REFLEXE PROCESU VLASTNÍ TVORBY	6
3. POPIS VYSLEDNÉHO DÍLA A JEHO POUŽITÍ	6
4. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	6
5. RESUMÉ	6
6. SEZNAM PŘÍLOH	6

1. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

1.1. Volba tématu

Někdy si připadám jako zoufalec, který vůbec nic na tomto světě nechápe. Jindy se zase cítím úplně naopak – jako ztělesněná moudrost, která už dávno odhalila a pochopila veškerá tajemství lidských duší. Když jsem se dostala do diplomového ročníku a musela se rozhodnout o tématu své diplomové práce, byla jsem právě ten zoufalec, který pomalu ani nechápal, jestli všechno, co bylo pochopeno před tím, bylo pochopeno vůbec správně. Moudrost se stáhla a lidské dušičky byly zase obrovskou záhadou. Stejně se mi začala jevit i ta moje vlastní. Vzápětí za moudrostí, mě bez loučení opustilo zdravé uvažování nad věcmi. Emoce se mi utrhávaly z řetězu a ztrácela jsem kontrolu nad svým životem, velení převzal zmatek a chaos. Došlo mi, že v podobném stavu generovat skvělé tvůrčí nápady určitě nebudu schopná. Krátce po uvědomění si tohoto faktu, bylo zahájeno krocení vnitřního chaosu, ve kterém mě doprovázela moje psycholožka. Té skládám velký vděk nejenom za odbornou pomoc, ale i za konzultace, které byly věnovány obsahu této práce. V procesu tohoto vnitřního generálního úklidu se mi začaly vracet smysly. A tak jsem i nahmatala toto téma, které bych chtěla zpracovat ve své diplomové práci. Tímto tématem jsou emoce. Jejich projevy. Jejich následky.

Dalo by se říct, že to, co jsem si odnášela ze sezení, mi pokaždé otevíralo velký prostor k zamyšlení nad rolí emocí v našich životech. Nad podstatou našich emocí a jejich projevů. Bylo pro mě přímo fascinující znovu objevovat vlastní emocionalitu. Na druhou stranu jsem si najednou začala všímat, jak s vlastními emocemi nakládáme. Viděla jsem, jak je negujeme, blokujeme, ignorujeme, což mě velmi mrzelo. Možná i tohle byl ten popud pro výběr tématu. Chtěla jsem šířit emocionální poselství a doufat, že toto poselství někoho osloví, že se nad tím někdo zamyslí. Po dlouhé době strnulého mlčení jsem zase měla co říct.

1.2. Emoce

Pojďme se tedy bavit o emocích...

Antonio Damasio¹ je autorem geniální definice, která říká: EMOCE SE ODEHRÁVAJÍ V DIVADLE TĚLA A DO DIVADLA MYSLI JSOU PŘEKLÁDANÉ JAKO POCITY. Při překladu se ovšem může objevit chyba. Každá emoce je náš *instinkt*, který nám na fyziologické úrovni dodává informaci o našem aktuálním stavu vůči světu, zatímco pocity jsou komplexnějším zhodnocením situace s přesahem do budoucího jednání.² Jestliže původní emoci je například strach, jehož poselství je: „Bacha! Nebezpečí! Chraň se!“, tak jako pocit se dostaví obava. V důsledku obavy přichází jednání, které mě má ochránit. Právě v tomto dialogu může dojít k chybnému překladu a vyvolaná reakce, zvolený projev, nám může zkomplikovat nebo i úplně zničit komunikaci s naším okolím. Osobně mám za to, že pro dobrý život je kvalitní emoční inteligence stejně důležitá (ne-li důležitější), jako vysoké IQ nebo různé technické zdatnosti a dovednosti.

Současný media prostor nám nabízí nekonečné množství literatury a článků o psychologii s manuály, jak kontrolovat negativní emoce a jak se jich zbavit. Tady bych se chtěla ale pozastavit, abych mohla trochu podrobit kritice copywriting, který nás uvádí do zmatku svojí rétorikou. Tím, jak nás podobné titulky oslovují, budují a ukotvují mysl v tom, že některé emoce jsou negativní. A když už je něco negativní (pokud to není covid test, nebo stěr na STD), tak to nechceme, musíme se toho přece zbavit! Jenomže emoce nemůžou být negativní, nikdy nemůžou být špatné. A i kdybychom chtěli sebevíc, tak je prostě nejsme schopní kontrolovat. Budu se asi opakovat, ale podotknu to ještě jednou: Naše emoce jsou vrozené instinkty! Instinkty slouží k tomu, aby nás chránily, vedly nás a udržovaly nás v bezpečí. Instinkty řídit nemůžeme, to oni řídí nás. Co ale kontrolovat zcela určitě zvládneme, jsou projevy těchto emocí. Každý signál, každý alarm, každou zprávu, kterou nám posílá ta či ona emoce, bychom se měli naučit správně číst a interpretovat. Porozumění vlastním emocím a procesům, příčinám a souvislostem, by jednoznačně prospělo schopnosti člověka ovládat nebo přeměřovat rušivé impulzy a nálady. Takovým způsobem, pokud by se dostavil impulz hněvu, který

¹ Antonio Damasio je portugalsko-americký neurovědec. Jeho hlavním tématem je biologický původ vědomí a role emocí v lidském rozhodování.

² RADKIN HONZÁK, *Emoce od A do P*, Galén, 2020. ISBN: 978-80-7492-492-7

organismus připravuje k boji³, by spolu s ním mohly přijít vnitřní otázky jako například: „Co mě ohrožuje?“, „Proti čemu bojuji?“ „Proč si myslím že jsem v nebezpečí?“ apod. A poté možná doznám uvědomění, že reálně v nebezpečí ani nejsem. A tím se možná můžeme naučit intenzitu těchto emocionálních projevů krotit a mírnit.

Emoce se má objevit v případě potřeby, poukázat na dané téma a jít dál - odejít. Ale jelikož máme spojení a vztah s emocí dost často narušený a neuvítáme ji, nenasloucháme jí, tak sami sebe pak uvádíme do zmatku, do přetrvaných nálad, úzkosti.⁴ V mé práci pro mě bylo důležité se naladit na tento dialog mezi jednotlivcem a emocí. Sdílet myšlenku o tom, že v momentu, kdy rozum dokáže hlas našich emočních instinktů vnímat, chápat a slyšet, tak přijde klid.

³ PAUL EKMAN, *Odhalené emoce*, Jan Melvil, 2015. ISBN: 978-80-87270-81-3

⁴ KARLA McLAREN, *Řeč emocí – co se vám emoce snaží říct*, Noxi, 2016. ISBN13 9788081113116

2. POPIS PŘÍPRAVY A REFLEXE PROCESU VLASTNÍ TVORBY

Průběh tvorby nebyl jednoduchý. Po tom, co jsem měla v hlavě ustálenou představu o hlavní myšlence, musela jsem přemýšlet nad vhodnou formou komunikace s divákem a také se zamyslet nad vizuálním obsahem. Jelikož jsem po celou dobu svého dosavadního studia byla zaměřená zejména na tvorbu videí a animací, tak k divákovi promlouvám skrze toto medium. Videotvorba se pro mě stala nejpříjemnějším a nejkompexnějším způsobem komunikace. Následně jsem již jistě věděla dvě věci: 1. Bude to audiovizuální dílo. 2. Půjde v něm o vnitřní dialog s emocí.

A tak přišla ta nejtěžší a nejdelší fáze. I přes obrovský objem informací, který jsem nekonečně nasávala z odborné literatury, rozhovorů s mojí psycholožkou a sebereflexe, jsem i tak stále neměla žádnou inspiraci. Vytvořilo se mi v hlavě mnoho myšlenek, které jsem potřebovala uspořádat a dát do funkčního celku. Dlouho jsem hledala vhodnou dramaturgickou cestu, kterou bych vedla svoji práci a stále jsem ji nenacházela.

Zde je pro mě důležité se zastavit, abych složila obrovský vděk svému vedoucímu, který mě dokázal vyvést z jakéhosi tvůrčího zaseknutí, ve kterém jsem strávila více jak půl roku.

Konečně se mi začala vykreslovat představa o námětu a scénáři budoucího díla. Rozhodla jsem vytvořit sérii ze tří krátkých animovaných filmů, kde by se každé video věnovalo jedné ze třech vybraných emocí. Smutek, hněv a strach. Zvolila jsem tyto tři emoce, protože se mi jevíly jako nejvíce problematické pro lidské vnímání. Jsou to emoce, které se blokují nejčastěji, od kterých chce většina lidí, podle toho, co mám za život vyzorované, utéct. Tak jsem si tedy řekla, že je pro mě nutné a zásadní danou problematikou komunikovat s divákem, a mou snahou bude ukázat, že tyto nepříjemné (ne negativní) emoce nejsou nepřátelé, ale právě naopak. Šlo mi především o vizuální ztvárnění těchto tří emocí, podle jejich poselství:

Hněv – *Braň se*. Ochránce našich hranic, nastavení organismu k boji.

Strach – *Chraň se*. Příprava k útěku z nebezpečí, intuice, akceschopnost.

Smutek – *Loučení*. Rezignace na teritorium, stažení do vnitřního světa.

Pro každé video je charakteristické jeho specifické tempo, nálada, barevné řešení a zvuková stopa. Avšak struktura zůstává vždycky stejná: Dostaví se emoce, zasáhne charakter, spustí se děj, ve kterém se odehrávají různé projevy s různou intenzitou. Ale pokaždé jsme dovedeni do scény, kde je emoce odhalena, předá své sdělení a je jí pečlivě nasloucháno. Začátek každého příběhu jsem umístila do přírodního kontextu. Záměrem tohoto řešení je opět poukázat na přirozenost našich emocí. Do některých scén jsem schovala malý smajlík, který nese roli přátelského symbolu. Naznačuje v podstatě i konečnou misi všech těch emoci – dostat nás do bezpečí a do pohody.

3. POPIS VYSLEDNÉHO DÍLA A JEHO POUŽITÍ

Mým výstupem jsou tři krátké animované filmy o velikosti obrazu 1920x1080, s délkou zhruba jedné minuty. Tvořila jsem je za pomoci třech programů: *Procreate* – pro tvorbu klasických frame by frame animací, *Adobe Photoshop* – pro vytvoření ilustračních podkladů a textur a *Adobe After Effects* – pro spojení všech prvků do jediného celku. Vzhled animací se opírá o mou předchozí práci, kterou jsem vytvářela sérií gif-animací „imaginární utočiště“⁵. Jednoduchý, ale výrazný styl ilustrací, papírové textury, a tak trochu mysteriózní nádech jsou základní prvky, se kterými si při tvorbě ráda hraji. To jest k vizuální stránce díla.

Bylo mi také jasné, že obrovský vliv na to, jak bude video působit, má i zvuková stopa. Pro tuto část technického provedení jsem využila talentovaných rukou mého drahého kamaráda Artura Isakova. Spolu jsme řešili to, jak by měl zvuk doplňovat vizuál filmů, jaké ruchy chceme použít a jaký by měl být hudební doprovod. Pro danou práci byli vytvořené originální hudební podklady, nahrávky ruchů a voice overů.

⁵ Obrazová příloha č.1

4. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1) RADKIN HONZÁK, *Emoce od A do P*, Galén, 2020. ISBN: 978-80-7492-492-7
- 2) PAUL EKMAN, *Odhalené emoce*, Jan Melvil, 2015. ISBN: 978-80-87270-81-3
- 3) KARLA McLAREN, *Řeč emocí – co se vám emoce snaží říct*, Noxi, 2016.
ISBN: 978-80-81113-11-6

5. RESUMÉ

Моя дипломная работа посвящена эмоциональной интеллигенции человека. Главной мыслью проекта является утверждение, что эмоция не может быть позитивной, или негативной, не может быть плохой. Эмоции невозможно контролировать, потому что любая наша эмоция — это развитый в ходе эволюции инстинкт, который служит тому, чтобы нас охранял, направлял и помогал нам создать вокруг себя безопасную среду. Однако, мы всегда можем проконтролировать то, как происходит наша коммуникация, как мы проявляем ту или иную эмоцию, с какой интенсивностью.

В своей работе я стараюсь показать то, что наши эмоции – это наши друзья, каждая эмоция несет свое уникальное сообщение, которое мы в свою очередь должны научиться видеть и правильно считывать. Наладить внутренний диалог со своим внутренним светом, со своими эмоциями, на мой взгляд, необходимость для любого интеллигентного человека в современном обществе.

В процессе работы были созданы три коротких анимационных ролика, каждое из видео посвящено одной выбранной эмоции: Страх, Грусть, Гнев. Выбор обусловлен наблюдением, что внутренняя коммуникация с данными эмоциями является наиболее проблематичной. Люди игнорируют грусть, гнев транслируют с помощью сильной агрессии, страх доводят до состояния тяжелой тревожности. С помощью творческого формата коммуникации я стараюсь наладить потерянный диалог человека и эмоции, приблизить понимание того, что порой не приятные по ощущениям эмоции не враги, а очень важные и ценные друзья.

6. SEZNAM PŘÍLOH

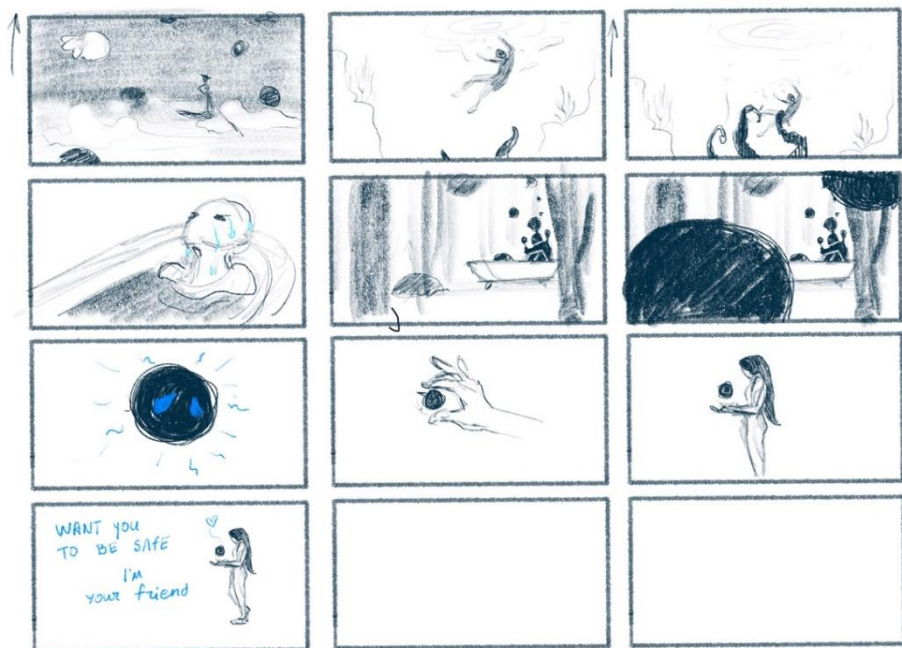
Obrazová příloha č.1

Ukázka předchozí prací

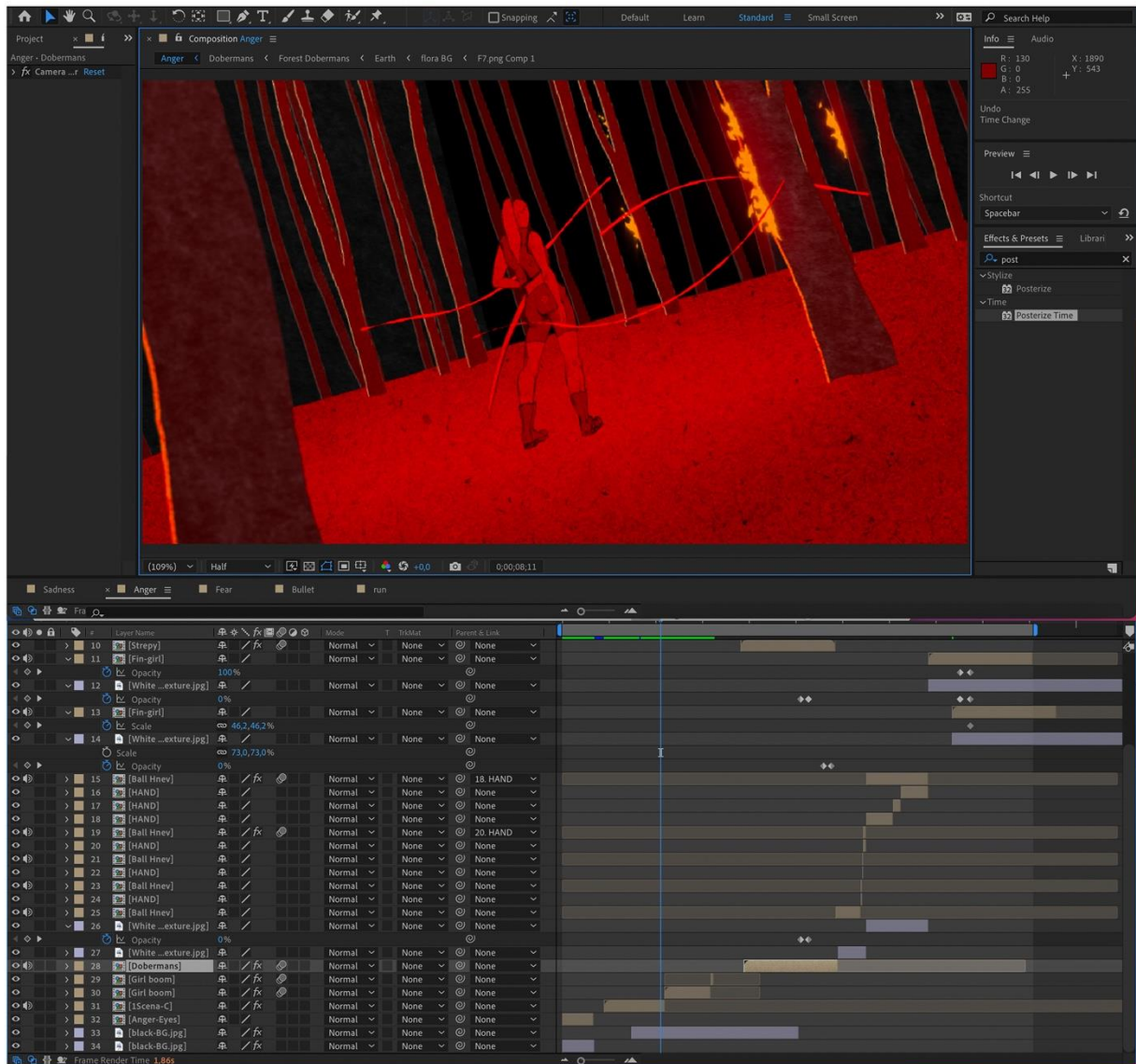
Obrazová příloha č.2

Ukázka storyboardů

Obrazová příloha č.3

Proces tvorby

Obrazová příloha č.4

Proces tvorby

